

Список використаних джерел:

1. Деркач А. М. Кейс-метод в обучении органической химии при подготовке технологов пищевой промышленности в системе среднего профессионального образования / А. М. Деркач: автореф. дисс. ... канд. пед. н. – СПб, 2012. – 26 с.

Хохлова О.А.

асистент,

Інститут хімічних технологій

Східноукраїнського національного університету

імені Володимира Даля

ЩОДО ОСОБЛИВОСТЕЙ ВИКОРИСТАННЯ ТЕРМІНІВ «КОНКУРЕНТОЗДАТНИЙ» ТА «КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНИЙ» ПРИ ВИЗНАЧЕНІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

Результати аналізу наукових публікацій показують, що більшість дослідників, застосовуючи концепції та стратегії маркетингу у сфері праці, розглядають робочу силу як товар. При цьому науковці намагаються враховувати особливості концепції людського капіталу та сучасні тенденції формування нового типу економіки, заснованого на знаннях. Однак, у працях вчених не обґрунтовано зміст економічної компетентності та педагогічні умови підготовки конкурентоспроможного/конкурентоздатного фахівця в технічному закладі освіти. Результати аналізу публікацій за обраною проблематикою показали, що терміни «конкурентоздатний» і «конкурентоспроможний» часто застосовуються як синоніми. У той же час, деякі науковці звертають увагу на мовні нюанси цих термінів і пропонують застосовувати їх у різних значеннях.

Більшість дослідників проблеми конкурентоспроможності (конкурентоздатності) фахівців [2-7] роблять наголос на конкурентоздатність та розглядають її з позицій пристосування завдань професійної підготовки майбутніх фахівців до вимог роботодавців, у той час, як походження вакансій і навіть «походження» самих роботодавців, механізм формування та функціонування ринку праці залишаються поза увагою дослідників. О. Романовська дає наступне визначення конкурентоздатного фахівця, вказуючи, що це «працівник-професіонал, який вміє досягати кращих результатів, спроможний на ринку праці запропонувати себе як товар» [5].

С. Белкіна, розглядаючи проблему проектування змісту інженерно-технічної освіти в сучасних умовах, приймає в якості робочих визначення: «конкурентоздатний» – той, хто вміє здійснювати (виконувати) певний вид робіт; «конкурентоспроможний» – той, хто має необхідні умови та можливості виконувати певний вид робіт. При такому підході, на думку автора, означені терміни вживаються як споріднені, але не синонімічні: термін

«конкурентоздатний фахівець» акцентує увагу на внутрішніх властивостях особистості фахівця, а термін «конкурентоспроможний» – на властивостях економічного середовища, в якому особистість здійснює фахову самореалізацію [1].

Сьогодні розширюється коло дослідників, які у своїх роботах використовують «маркетинговий підхід» і порушують питання побудови та визначення життєвого циклу найманого працівника, порівнюючи його властивості з життєвістю товару. В цілому науковці погоджуються, що «маркетинговий підхід» до визначення конкурентоспроможності (конкурентоздатності) фахівця і до побудови концепції життєвості його кар'єри є дещо формальним і не враховує усіх особливостей та специфічності спеціаліста як товару. Робоча сила при «маркетинговому підході» розглядається опосередковано, увага зосереджується лише на товарних властивостях робочої сили і не беруться до уваги її особливості як людського капіталу.

Принципово інший підхід пропонує С. Белкіна [1], яка відстоює позицію необхідності переорієнтації вищої технічної освіти від вузького завдання забезпечення конкурентоздатності випускника на ринку праці шляхом задоволення поточних вимог роботодавців на розв'язання комплексної проблеми забезпечення конкурентоспроможності майбутніх фахівців інженерних спеціальностей шляхом підготовки інженерів, здатних створювати конкурентоздатні технічні об'єкти і системи.

Список використаних джерел:

1. Белкіна С. Д. Особливості змісту професійної підготовки конкурентоздатного інженера в умовах ринкової економіки / С. Д. Белкіна // Сучасна освіта та інтеграційні процеси: збірник наукових праць міжнародної науково-методичної конференції, 22-23 листопада 2017 року, м. Краматорськ, / під заг. ред. С. В. Ковалевського, д-ра техн. наук., проф. – Краматорськ: ДГМА, 2017. – С. 1-17.
2. Гарафутдінова Н. Я. Конкурентоспроможність майбутнього спеціаліста вищої кваліфікації як показник якості його підготовки. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bukvar.su/jekonomika/209491-Konkurentosposobnost-budushego-specialista>.
3. Кримова М. О. Життєвий цикл розвитку конкурентоспроможності фахівця, чинники та складові його формування / М. О. Кримова // Економіка пром-сті. – 2011. – № 1. – С. 231-238.
4. Медведь В. В. Основи формування конкурентоспроможності фахівця: чинники, складові, критерії // Теорія та методика управління освітою. №7, 2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://umo.edu.ua/images/content/nashi_vydanya/metod_upr_osvit/v_7/9.pdf.
5. Романовська О. О. Характеристика поняття «конкурентоздатність майбутнього інженера-педагога» / О. О. Романовська // Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія. – 2015. – № 2. – С. 12-23.
6. Скосырева Н. П. Жизненный цикл товара – рабочая сила // Заочная электронная конференция «Управление производством» 15-20 ноября 2005 г. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://econf.rae.ru/article/1257>.
7. Столярук Х. С. Модель формування конкурентоспроможності фахівця. Вісник НТУ «ХНУ». Серія: Технічний прогрес і ефективність виробництва. – Х.: НТУ «ХП», – 2013 № 45 (1018) – С. 144-150.